

Témy záverečných prác IEUK akad. rok 2024/2025

BAKALÁRSKE PRÁCE – pre ŠP estetika štandardný:

Prof. PaedDr. Slávka Kopčáková, PhD.

1. Renáta Beličová – zakladateľka recepcnej hudobnej estetiky na Slovensku / Renáta Beličová – founder of receptive musical aesthetics in Slovakia

Renáta Beličová, slovenská muzikologička, teoretička a hudobná režisérka patrí medzi popredné osobnosti Nitrianskej školy recepcnej estetiky. Jej prínos pre slovenskú hudobnú estetiku je nielen výrazný, ale má presahy aj do európskeho vedeckého kontextu. Jej vedecká kariéra sa uzatvorila prenesením akcentu na aktivity v Slovenskej filharmónii. Cieľom práce je zhodnotiť jej prínos pre slovenskú estetiku a muzikológiu medzi rokmi 1980 – 2020.

Literatúra:

BELIČOVÁ, Renáta. 2002. *Recepčná hudobná estetika. Introdukcia*. Nitra : FF UKF, 2002.

BELIČOVÁ, Renáta. 2003. *Recepčná hudobná estetika. Teória*. Nitra : FF UKF, 2003.

BELIČOVÁ, Renáta. 2006. *Recepčná hudobná estetika. K pojmosloviu*. Nitra : FF UKF, 2006.

KOPČÁKOVÁ, S., 2013. *Vývoj hudobnoestetického myslenia na Slovensku v 20. storočí*. Prešov: FF PU v Prešove.

KOPČÁKOVÁ, S., 2020. *Aktuálne otázky hudobnej estetiky 20. a 21. storočia*. Prešov: FF PU v Prešove.

Doc. Mgr. Adrián Kvokačka, PhD.

2. Estetika ruín / Aesthetics of Ruins

Téma ruín sprevádza ľudstvo po stáročia, avšak posledné obdobie vykazuje inklináciu k týmto afinitám zmnožením ich mediálnych obrazov (nielen na sociálnych sieťach), ale rovnako aj novodobými fenoménmi, ktorými sú ruiny priemyselných parkov, obchodných centier a vôbec miest, ktoré človek opustil a ktoré si znova podmaňuje príroda. Vybrané aspekty súčasnej reflexie tohto problému by sa mali stať súčasťou záverečnej práce.

Literatúra:

SARMENTO, J. (2018): The aesthetics of ruins: failure, decay, planning and poverty. In: *Finisterra*, LIII, 109, 2018, s. 171-175, ISSN: 0430-5027, doi: 10.18055/Finis11806

GINSBERG, R. (2004): *The aesthetics of ruins*. Amsterdam – New York: Rodopi, 2004, ISBN: 9042016728

LITTLEFIELD, D. - LEWIS, S. (2007): *Architectural voices: listening to old buildings*. Chichester: Wiley-Academy Press.

WHITEHOUSE, T. (2018): *How Ruins Acquire Aesthetic Value*. Cham: Palgrave Pivot

SOMHEGYI, Z. (2020): *Reviewing the Past. The Presence of Ruins*. Rowman & Littlefield Publishers, ISBN: 978-1-78660-760-7

3. Technologické vznešeno: jeho pojem, teória a príklady / Technological Sublime: its Concept, Theory and Examples /

Pojem technologického vznešena nahradil pre časť 20. storočia „klasický“ pojem vznešeného, ktoré bolo dlhodobo primárne situované do prírody a umelecky reprezentované najmä vo výtvarnom umení. Premeny spoločnosti a technologické výdobytky minulého storočia zásadne prelomili toto „exkluzívne“ chápanie. Cieľom práce je analýza pojmu technologického vznešena, jeho výskytu a použitia v estetických prístupoch 20. a 21. storočia a deskripcia jeho novodobých príkladov.

Literatúra:

FRICK, Karen Trapenberg, 2008. *The Cost of the Technological Sublime: Daring Ingenuity and the new San Francisco-Oakland Bay Bridge* [online]. 2008 [cit. 6.11.2024]. Dostupné na: <https://escholarship.org/uc/item/2d00f48t>

HARUTYUNYAN, Angela, 2021. Landscape and Its Double: The Technological Sublime. *ARTMargins* [online]. 2021, roč. 10, č. 1, s. 66–76. ISSN 2162-2574. Dostupné na: doi:[10.1162/artm_a_00286](https://doi.org/10.1162/artm_a_00286)

LEHTINEN, S., STRANDHAGEN, B. a TAINO, M., 2023. Rethinking the Urban Sublime. in L. Giombini a A. Kvokačka (eds) *Applying Aesthetics to Everyday Life: Methodologies, History and New Directions*. Bloomsbury academic, s. 103-115.

MUL, Jos de, 2011. The Technological Sublime. *Next Nature Museum* [online] [cit. 6.11.2024]. Dostupné na:

<https://nextnature.org/en/magazine/story/2011/the-technological-sublime>

NYE, David Edwin, 1994. *American technological sublime*. Cambridge (Mass.) London: the MIT press. ISBN 978-0-262-14056-0.

Doc. Mgr. Lukáš Makky, PhD.

4. Interpretačná aktualizácia klasických obrazov s dôrazom na florálnu symboliku/ Interpretive actualization of classical paintings with emphasis on floral symbolism (rezervované Anastasia Nalapko)

Záverečná práca si berie za cieľ pracovať s okrajovou témou, konkrétne s problémom symbolického významu kvetín, ktoré sú použité na klasických obrazov. Na rozdiel od ich chápania ako formy dekorácie, sa študent/ka pokúsi o komplexné interpretácie jednotlivých obrazov tak, že interpretácie kvetín budú pre formovanie interpretačného zámeru kľúčové.

Literatúra:

ECO, U., 2023. *Šest procházek literárními lesy: Přednášky na Harvardově univerzitě v roce 1993*. Praha: Argo.

ECO, U., 2015. *Otevřené dílo. Forma a neurčenost v současných poetikách*. Praha: Argo.

ECO, U., 2009. *Meze interpretace*. Praha: Karolinum.

LOY, S., 2020. Spread of Flower Symbolism: From the Victorian Language of Flowers to Modern Flower Emoji. In: Brunn, S., Kehrein, R., eds. *Handbook of the Changing World Language Map*. Cham: Springer.

5. Reflexia estetiky Waltera Benjamina na území Slovenska a Čiech po roku 1970/ Reflection of Walter Benjamin's aesthetics in Slovak and Czech republic after the year 1970/

Walter Benjamin je autorom, ktorý má v odbornom diskurze aj v súčasnosti stabilné miesto. Predložená práca sa sústreďuje na reflexie, kritiky, interpretácie, alebo transformácie Benjaminovho myslenia na území Slovenska a Čiech po roku 1970 s dôrazom na chronologické a tematické (pojmové) skúmanie týchto názorov.

Literatúra:

BENJAMIN, W., 1979. *Dílo a jeho zdroj*. Praha: Odeon.

BENJAMIN, W., 2013. *Aura a stopa*. Bratislava: Kaligram.

BŽOCH, A., 1999. *Walter Benjamin a estetická moderna*. Bratislava: Veda.

RITTER, M. 2009. *Filozofie jazyka Waltera Benjamina*. Praha: Filosofie.

Doc. PhDr. Zuzana Slušná, PhD.

6. Zelený konzum ako sociálny a kultúrny trend: analýza estetiky mediálnych komunikátov anti-konzumných aktivistov / Green-consumerism as a social and cultural trend: an analysis of the aesthetics of media communications of anti-consumer activists

Anotácia: Východiskom bakalárskej práce je deskripcia antikonzumných prejavov v životnom štýle a následná analýza mediálnych komunikátov. Cieľom je identifikovanie základných výrazových kvalít a syntéza zistení smerujúca k interpretácii estetických princípov. Kľúčovou metódou bude obsahová analýza a interpretácia zvolených mediálnych obsahov ako aj interpretácia recepčných vzorcov metódou lingvistickej analýzy diskurzu fanúšikov antikonzumu v prostredí sociálnych sietí.

Literatúra:

LIPOVETSKY, G. 2010. *Říše pomíjivosti*. Praha: Prostor.

HEATH, J. – POTTER, A. 2012. *Kup si svou revoltu! O mýtu kontrakultury*. Praha: Rybka Publ.

WOLF, N. 2003. *Mýtus krásy*. Bratislava: Aspekt

BARTHES, R. *Rétorika obrazu*. In: CÍSAŘ, Karel, ed. 2004. *Co je to fotografie?*. Praha: Herrmann

7. Praktiky fandaní a fanúšikovstva v kontexte recepcnej estetiky / Practices of fandom and fanhood in the context of reception aesthetics

Anotácia: Cieľom bakalárskej práce je analýza prejavov „fanúšikovstva“ s dôrazom na sociálne a kultúrne praktiky a vzorce správania, recepciu a sprievodné aktivity. Teoretické východisko predstavujú práce recepcnej estetiky podľa zvoleného druhu umenia. Kľúčovou metódou sú prípadové štúdie obsahová analýza recepcnej skúsenosti (napr. komunikácia prostredníctvom sociálnych sietí)

alebo foriem komunikácie a „fandenia“). V prípade aktívnej participácie na živote komunity je možným postupom zúčastnené alebo skryté pozorovanie aktivít a praktík.

Literatúra:

FISKE, J. 2018. *Jak rozumět populární kultuře*. Praha: Akropolis

JENKINS, H. 2020. *Pytláci textů. Televizní fanoušci a participativní kultura*. Praha: Akropolis

PLEŠNÍK, E. a kol. 2011. *Tezaurus estetických výrazových kvalit*. Nitra: UKF

MALÍČEK, J. 2012. *Popkultura: Návod na použití*. Nitra: UKF

Doc. Mgr. Jana Migašová, PhD.

8. Japonská estetika Wabi Sabi a európske vizuálne umenie / Japanese Aesthetics of Wabi Sabi and European Visual Art (rezervované pre: Anastasiia Piatrova)

Bakalárska práca predstaví a opíše japonský estetický koncept Wabi-Sabi, najmä ideu krásy imperfekcie a dočasnosti. Sekundárnymi cieľmi práce je prehľad európskych výtvarných prúdov, ktoré boli touto japonskou estetikou inšpirované a následne interpretácia vybraných (maximálne 3) diel európskeho vizuálneho umenia (so zameraním na médium sochy alebo objektu), ktoré zámerne operujú s princípmi Wabi-Sabi.

Literatúra:

KOREN, L. 2016. *Wabi-sabi pro umělce, designéry, básníky a filozofy*. Praha: K-A-V-K-A, knižní a výtvarná kultura.

ŁAZIUK, K. 2021. Remedy for Perfectionism of Modern Western Culture or the Latest Design Trend?: The Western Understanding of Japanese Wabi and Sabi Aesthetics. *Intercultural Relations*. 4. 97-106. 10.12797/RM.02.2020.08.06.

SUZUKI, N. 2021. *Wabi sabi: múdrost' nedokonalosti*. Kežmarok: Torden.

Doc. Mgr. Eva Kušnírová, PhD.

9. Poetika režijnej tvorby vybranej osobnosti / Poetics of the directorial work of the selected artist

Cieľom bakalárskej práce je identifikovať režijné postupy a použité výrazové prostriedky, ktoré tvoria jedinečný rukopis vybranej osobnosti. Zmapovať pôsobenie a aktivity vybranej osobnosti v domácom a zahraničnom kontexte. Identifikovať estetiku tvorby na príkladoch vybraných inscenácií.

Literatúra:

Súčasní slovenskí režiséri. In: Divadelný ústav Bratislava. <https://www.theatre.sk/projekty/sucasni-reziseri-slovenska/slovenski-reziseri-generacie-xy>.

PAVIS, P. 2006. *Divadelný slovník*. Bratislava: Divadelný ústav.

PAVLOVSKÝ, P. 2004. *Základní pojmy divadla*. Praha: Libri.

10. Poetika režijnej tvorby Júlie Rázusovej na profesionálnych scénach / Poetics of the directorial work of Júlia Rázusová on the Professional Stages

Júlia Rázusová patrí k mladej generácii režisérov a prináša výrazne osobitý režijný prístup, v ktorom dominuje jasne formulovaný autorský názor. Klasické, moderné i autorské dramatické texty, ktoré si vyberá na inscenovanie majú zväčša podobné menovatele – bytostne silný príbeh a aktuálne rezonujúcu spoločenskú tému. Cieľom práce je zamerať pozornosť na jej poetiku režijnej tvorby v profesionálnych divadlách (aj prostredníctvom interpretácie vybraných inscenácií).

Literatúra:

Súčasní slovenskí režiséri. In: Divadelný ústav Bratislava. <https://www.theatre.sk/projekty/sucasni-reziseri-slovenska/slovenski-reziseri-generacie-xy>.

PAVIS, P. 2006. *Divadelný slovník*. Bratislava: Divadelný ústav.

PAVLOVSKÝ, P. 2004. *Základní pojmy divadla*. Praha: Libri.

Mgr. Tomáš Timko, PhD.

11. Komické ako estetická kategória a jeho uplatnenie v online marketingových stratégiách so zameraním na sociálne siete / Comic as an aesthetic category and its application in online marketing strategies with a focus on social networks

Henri Bergson skúma humor ako prostriedok, ktorým spoločnosť koriguje svoje nedostatky. V reklame sa tieto nedostatky a nedokonalosti ľudskej spoločnosti často prejavujú cez iróniu alebo prehnanú dramatizáciu každodenných situácií, ktoré zrkadlia naše bežné chyby, zlozvyky či nesplnené túžby.

Reklamy využívajú tieto slabosti na vytvorenie spojenia so spotrebiteľmi, čím vzbudzujú pocit blízkosti a pochopenia. Bakalárska práca si kladie za cieľ preskúmať vybrané estetické teórie, ktoré sa zaoberajú kategóriou komického, a získané poznatky aplikovať na súčasné marketingové realizácie v online prostredí sociálnych sietí.

Literatúra:

BERGSON, Henri, 1966. *Smiech. Esej o význame komična*. Bratislava: Tatran.

DAGALP, Ileyha a Jonatan SÖDERGREN, 2023. On Ads as Aesthetic Objects: A Thematic Review of Aesthetics in Advertising Research. In: *Journal of Advertising* [online]. Roč. 53 (1), s. 126–47. Doi:10.1080/00913367.2023.2183286.

HERETIK, Anton, 2019. *Humor. Psychológia a psychopatológia komiky*. Bratislava: Ikar.

STENDHAL, 1958. *O smíchu*. Praha: Československý spisovatel.

BAKALÁRSKE PRÁCE – pre ŠP učiteľstvo estetiky v kombinácii:

Prof. PaedDr. Slávka Kopčáková, PhD.

1. Populárna kultúra a populárna hudba v učebných osnovách na nižšom stupni sekundárnej edukácie / Popular culture and popular music in the lower secondary curriculum

Cieľom práce je analyzovať učebné osnovy predmetu výchova umením na základnej škole a ostatných vyučovacích predmetov, kde sa nachádzajú aj prierezové témy z populárnej kultúry, najmä populárnej hudby. Následným krokom by mali byť nielen konštatovania o stave, ale aj inovatívne tematické a didaktické návrhy vo vzťahu k tematickým celkom týkajúcim sa hudby.

Literatúra:

FRIDMAN, L., 2006. *Populárna hudba. Vymedzenie, vývoj, prehľad žánrov*. Banská Bystrica: FHV UMB.

KOL., 2009. *Štátny vzdelávací program výchova umením (Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra)*. PRÍLOHA ISCED 2. Bratislava: Štátny pedagogický ústav.

Dostupné z: <https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/vychova-umenim-isced2.pdf>

KOPČÁKOVÁ, S., 2015. *Hudobná estetika a populárna hudba*. Prešov: FF PU v Prešove.

MALÍČEK, J., 2012. *Popkultúra – návod na použitie*. Nitra: UKF.

MALÍČEK, J., 2021. *Rozkoš zdaní a poznania (Popkultúra ako skúsenosť)*. Nitra: UKF.

Doc. Mgr. Adrián Kvokačka, PhD.

2. Za hranicami umenia: explanančný potenciál estetiky videohier pre nižšie stupne vzdelávania / Beyond Art: the Explanatory Potential of Video Game Aesthetics for Lower Levels of Education

Cieľom práce je analyzovať potenciál estetiky videohier, ktorá je, v porovnaní s estetikou klasických umeleckých diel, žánrov a pod., častokrát bližšia žiakom základných a stredných škôl s ohľadom na ich reálnu estetickú skúsenosť. Práca má priniesť, popri identifikácii estetiky videohier, popis resp. predstavenie tém z teórie estetiky, ktoré je možné v tejto aplikovanej estetike nájsť a použiť pre ciele estetickej výchovy.

Literatúra:

ATKINSON, P. a F. PARSAYI, 2021. Video Games and Aesthetic Contemplation. *Games and Culture* [online]. 2021, roč. 16, č. 5, s. 519–537. ISSN 1555-4120, 1555-4139. Dostupné na: doi:[10.1177/1555412020914726](https://doi.org/10.1177/1555412020914726).

BÚRY, J., 2019. Interaktivita a inscenované svety (s dôrazom na otázky simulácie a inscenácie vo videohrách). *Slovenské divadlo /The Slovak Theatre* [online]. 2019, roč. 67, č. 2 [cit. 7.11.2024]. ISSN 0037699X, 13368605. Dostupné na: doi:[10.31577/sd-2019-0009](https://doi.org/10.31577/sd-2019-0009).

KOLEŠÁROVÁ, K., 2019. Glitchová estetika vo videohrách. Brno: FF UP. [cit. 7.11.2024]. Dostupné na: doi:https://is.muni.cz/th/le18g/Glitchova_estetika_vo_videohrach.pdf.

ROBSON, J. a G. TAVINOR, ed., 2018. *The aesthetics of videogames*. New York: Routledge.

SMUTS, A., no date. *Video Games and the Philosophy of Art - American Society For Aesthetics* [online] [cit. 7.11.2024]. Dostupné na: <https://aesthetics-online.org/page/SmutsVideo>.

Doc. Mgr. Lukáš Makky, PhD.

3. Metaforické obrazy vojny, ako estetická štylizácia reality: estetický, umelecký a didaktický problém (s dôrazom na kinematografiu po druhej svetovej vojne) / Metaphorical images of war as

an aesthetic stylization of reality: an aesthetic, artistic and didactic problem (with emphasis on cinema after the Second World War) (rezervované pre: Myroslava Onachenko)

Práca sa sústreďí na identifikáciu metaforických, obrazných a symbolických spodobení vojnového konfliktu, či referenciu na vojnu ako takú vo filmovej produkcii po druhej svetovej vojne, obzvlášť na neorealistické diela. Cieľom bakalárskej práce je analyzovať tému ako estetický, umelecký a didaktický problém s dôrazom na prelínanie všetkých troch rovín.

Literatúra:

BORDWELL, D., 2011. Umění filmu úvod do studia formy a stylu. Praha: Nakladatelství Akademie muzických umění
LOTMAN, J., M., 2008. Semiotika filmu a problémy filmovej estetiky. Bratislava: Slovenský filmový ústav.
ZUSKA, V., 2010. Kruté světlo, krásny stín: Estetika a film, Praha: Trivium.

4. Estetické, poetologické a pedagogické výzvy priblíženia temných, groteskných a hrôzostrašných tém detskému divákovi/čitateľovi/ The aesthetic, poetiological and pedagogical challenges of bringing dark, grotesque and horrific themes to the child viewer/reader

(rezervované pre: Yaroslava Skulika)

Detský čitateľ/divák/recipient, či už v školskom (žiak), alebo mimoškolskom prostredí, predstavuje špecifickú, osobitú a zároveň formujúcu sa podobu recipienta. Na estetické podnety nazerá inak, ako „bežný“ recipient, keďže sa veci ešte len učí vnímať. Predložená práca sa zameria na marginalizované a čiastočne okrajové témy, ktoré sú často pre deti vnímané ako tabu. Práca sa bude zaoberať problémom temnoty, grotesky a hrôzostrašnosti, **ktoré sú** v istej podobe a forme, detskému čitateľovi vo výučbe priblížené. Práca a bude pýtať na spôsoby, akými majú byť dané témy „deťom“ priblížené.

Literatúra:

ECO, U., 2023. Šest procházek literárními lesy: Přednášky na Harvardově univerzitě v roku 1993. Praha: Argo.
JACKO, T., 2014. Autor a čtenář jako představy. Koncepty autora a čtenáře v moderním a posmoderním myšlení. Praha: Togga. ISBN 978-80-7476-045-7.
TALIGOVÁ, R., 2023. Detský čitateľ a jeho špecifiká. In: *Knižnica*. Roč. XXIII., č. 1 (2023), s. 41 – 45.

Doc. PhDr. Zuzana Slušná, PhD.

5. Kultové dielo ako objekt intenzívneho záujmu: analýza recepčných vzorcov alternatívnej sociálnej komunity /

The cult work as an object of intense interest: an analysis of reception patterns in an alternative social community

Anotácia: Cieľom bakalárskej práce je identifikovanie základných estetických parametrov kultového diela s dôrazom na komplexnejšiu analýzu popisu zážitkov a skúseností (lingvistická analýza kultového diskurzu). Teoretické východisko predstavujú práce z oblasti masmediálnej kultúry, súčasnej filozofie kultúry a filozofie médií (J. Fiske, H. Jenkins, M. Hills). Kľúčovou metódou bude obsahová analýza zvolených kultových diel a interpretácia recepčných vzorcov metódou lingvistickej analýzy diskurzu fanúšikov v prostredí sociálnych sietí.

Literatúra:

FISKE, J., 2018. *Jak rozumět populární kultuře*. Praha: Akropolis
JENKINS, H., 2020. *Pytláci textů. Televizní fanoušci a participativní kultura*. Praha: Akropolis
HILLS, M. 2002. *Fan Cultures*. London: Routledge

6. Aktívna recepcia J. Fiskeho a H. Jenkinsa v didaktickom procese základných škôl / Active reception of J. Fiske and H. Jenkins in the didactic process.

Cieľom bakalárskej práce je analýza modelu aktívnej recepcie J. Fiskeho a H. Jenkinsa. Obaja autori vo svojich textoch zdôrazňujú aktivitu a tvorivosť recipientov. Práca má sumarizovať kľúčové teoretické východiská ohľadom aktívnej recepcie a prepojiť ich s domácou recepčnou estetikou. Využitím prístupov kritickej mediálnej pedagogiky a/lebo kultúrno-estetickéj analýzy mediálnych produktov navrhnúť vhodné didaktické aktivity pre žiakov ZŠ.

Literatúra:

FISKE, J., 2018. *Jak rozumět populární kultuře*. Praha: Akropolis
JENKINS, H., 2020. *Pytláci textů. Televizní fanoušci a participativní kultura*. Praha: Akropolis
PLESNÍK, Ľ. a kol., 2011. *Tezaurus estetických výrazových kvalit*. Nitra: UKF
SCHUSTERMAN, R., 2003. *Estetika pragmatizmu*. Bratislava: Kalligram

7. Kultúrna tradícia a tradičné remeselné techniky v programových oblastiach Umenie a kultúra/ Človek a spoločnosť: návrh didaktických aktivít pre žiakov ZŠ.

Bakalárska práca bude zameraná na vytvorenie didaktických aktivít využívajúcich lokálne alebo regionálnej kultúrne tradície v didaktickom procese. Cieľom práce je analýza stavu vyučovania obsahov (1. historické a prírodné osobitosti, 2. tradičná materiálna kultúra, 3. výtvarné umenie a folklór a 4. sviatky, obyčaje a sociálna kultúra) ako súčastí prierezových tém na vybranej škole (vybraných školách) v Prešovskom kraji a zistiť, či niektorá zo škôl zaradila uvedenú tému ako samostatnú vyučovaciu jednotku (predmet). V súlade s cieľmi, výkonovými štandardami a obsahovo-metodickými usmerneniami v novom ŠVP (2023) navrhnuť didaktické aktivity pre žiakov vybraného cyklu ZŠ v súlade s požiadavkami nového ŠVP.

Literatúra:

BITUŠÍKOVÁ, A. 2018. *Kultúrne dedičstvo a kultúry rozvoj: etnologická perspektíva*. Univerzita Mateja Bela
SLUŠNÁ, Z. 2015. *Súčasná kultúrna situácia z pohľadu teórie a praxe*. Univerzita Komenského.
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. 2023) *Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie*. <https://www.minedu.sk/statny-vzdelavaci-program-pre-1-stupen-zs/>

Doc. Mgr. Jana Migašová, PhD.

8. Ženy, Bauhaus a Anni Albers: význam a špecifiká vzdelávania a pôsobenia ženských umelkýň v prostredí školy Bauhaus / Women, Bauhaus and Anni Albers: the significance and specificity of the education and practice of women artists in the school environment of the Bauhaus

(rezervované pre: Adriána Sardyhová)

Bakalárska práca poskytne sumár významných ženských umelkýň pôsobiach na pokrokovej modernistickej škole Bauhaus a poukáže na ich prínos v oblasti umenia, dizajnu a architektúry. Bude pracovať s hypotézou, že ženské učiteľky a študentky originálnym spôsobom prispeli k rozvoju dizajnu (a to najmä textilného a keramického). Jedna z kapitol sa bude venovať Anni Albers, ktorá prostredníctvom výučby práce na tkáčskom stave, prispela k inovácii umeleckého vzdelávania.

Literatúra:

MÜLLER, U. 2009. *Bauhaus Women: Art, Handicraft, Design*. Paris: Flammarion.
SMITH, T. 2014. *Bauhaus Weaving Theory: From Feminine Craft to Mode of Design*. University of Minnesota Press.
<https://doi.org/10.5749/j.ctt9qh311>
SVOBODOVÁ, M. a VALDHANSOVÁ, L. Bauhaus. Ženy. Československo. *Villa Tugendhat* [online]. [Cit. 2024-11-06]. Dostupné z: <https://www.tugendhat.eu/vila-online/zeny-bauhaus/>

9. Ženy v slovenskom výtvarnom umení: metodický materiál so zameraním na interpretáciu umeleckých diel / Women in Slovak Visual Art: methodological material focusing on the interpretation of artworks (rezervované pre: Alina Bobuk)

Bakalárska práca má za cieľ zostaviť vývojovú líniu, alebo príbeh ženských umelkýň na území Slovenska v období 1918-2020 a v tejto línii nachádzať kontinuitné momenty i dôležité vývojové ruptúry. Ťažiskovou časťou práce je príprava metodického materiálu pre vzdelávaciu oblasť Umenie a kultúra (zakotvenú v štátnom vzdelávacom programe). Metodický materiál bude rešpektovať princípy pedagogického konštruktivismu a využívať inovatívne a interdisciplinárne metódy interpretácie (dialogické, inscenačné, aktivizačné, atď.).

Literatúra:

JUREČKOVÁ, J. 2015. *Výuka dějin umění a rozvoj percepčních, verbálních a hodnotících dovedností studentů*. Olomouc: Pedagogická fakulta, Univerzita Palackého.
MAŇÁK, J., ŠVEC, V. 2003. *Výukové metody*. Brno: PdF MU.
SCHUBERTOVI, J. et al. 2011. *Výchova umením pre 8. ročník základných škôl. Pracovné materiály pre žiakov*. Žilina : Georg.
RUSNÁKOVÁ, K. 2009. *Rodové aspekty v súčasnom vizuálnom umení na Slovensku*. Banská Bystrica: Akadémia umení.

Doc. Mgr. Eva Kušnírová, PhD.

10. Práca s mladým publikom v divadlách (analýza edukačných aktivít)/ Working with Young Audiences in Theatres (analysis of educational activities) (rezervovaná Šarlota Hučková)

Nedostatočný záujem o umenie a kultúru u mladých ľudí nie je len problémom Slovenska. Kultúrne inštitúcie i divadlá hľadajú cestu i nové spôsoby ako pritiahnúť mladú generáciu a budovať či prehĺbovať jej záujem o umenie a kultúru. Cieľom práce je práve zmapovať spôsoby práce s mladým publikom a poukázať na dobré príklady z praxe a ich edukačný potenciál.

Literatúra:

PRAŠOVSKÁ, P. 2022. *Marketingová riaditeľka Divadla Jána Palárika v Trnave: Mladí divadlo nenavštevujú preto, lebo k tomu nie sú vedení*. Dostupné z: <https://www.attelier.sk/mladi-a-divadlo/>

DEML, J., HANUS L. a M. LIŠKOVÁ, 2013. *Re:Publikum Možnosti spolupáce s publikem ve 21. století*. Praha: Institut umění – Divadelní ústav / Česká kancelář programu Kultura.

KLAIČ, D. 2014. *Ako reštartovať divadlo. Verejné divadlo medzi trhom a demokraciou*. Bratislava: Divadelný ústav.

NICHOLSON, H. 2010. *Divadlo a vzdelávanie*. Bratislava: Divadelný ústav.

11. Tvorivý prístup v neformálnom vzdelávaní divadlom: rozvoj kritického myslenia mládeže / A creative approach in non-formal education through theatre: developing critical thinking in young people (rezervovaná pre: Vierošlava Grossrubatscher)

Anotácia: Cieľom bakalárskej práce je popísať vybrané prístupy edukačných aktivít, ktoré slovenské divadlá využívajú pri práci s mládežou. Identifikovať metódy a techniky využívané pri rozvoji kritického myslenia, analyzovať vybrané programy a predstavenia.

Literatúra:

Divadlo Pôtoň, <https://poton.sk/>

Divadlo Jána Palárika Trnava, <https://www.djp.sk/>

PEŠEK, Tomáš; ŠKRABSKÝ, Tibor; NOVOSÁDOVÁ, Monika a DOČKALOVÁ, Jolana. 2019. *Slabikár neformálneho vzdelávania v práci s mládežou*. Praha: Asociace neformálneho vzdelávania (ANFV).

SIEGLOVÁ, Dagmar, 2019. *Konec školní nudy: didaktické metody pro 21. století*. Praha: Grada,

GAZDA, Jan, Václav LIŠKA a Bořivoj MAREK. 2019. *Kritické myšlení: dovednost (nejen) pro 21. století*. Praha: Nakladatelství P3K.

Mgr. Tomáš Timko, PhD.

12. Edukačný potenciál súčasných participatívnych umeleckých projektov / Educational potential of contemporary participatory art projects

Cieľom bakalárskej práce je vyselektovať a zhrnúť zásadné prístupy a názory súčasných západných mysliteľov z rôznych disciplín (estetika, pedagogika, teória umenia etc.) na edukačný potenciál moderných kolaboratívnych umeleckých prejavov. Prostredníctvom analýzy ich názorov by mala preskúmať, akým spôsobom takéto umelecké formy prispievajú k vzdelávaniu a osobnostnému rozvoju účastníkov (napr. podpora kritického myslenia, sebaujadrenie a rozvoj sociálnych zručností) a či ich môžeme považovať za neformálne vzdelávacie platformy. Participatívne umenie zahŕňa aktívnu účasť a spoluprácu recipientov, je preto zmysluplné preskúmať aj jeho prínos pre rozvoj a prospech komunity.

Literatúra:

HELGUERA, P., 2011. *Education for Socially Engaged Art: A Materials and Techniques Handbook*. New York: Jorge Pinto Books.

KESTER, G. H., 2011. *The One and the Many: Contemporary Collaborative Art in a Global Context*. Durham: Duke University Press.

TIMKO, T., 2024. *Estetická perspektíva verejného priestoru ako scény pre súčasné umenie*. Prešov: Vydavateľstvo PU.